

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

Beleidsprogramma 'Materiaalbewust bouwen in kringlopen'

Philippe Van de Velde

OVAM, Afdeling Afvalstoffen en Materialenbeheer, team eindverwerking en bouw

Staalbouwdag 2014 – Brussel

27 november 2014

Inhoud van de presentatie

- Materiaalbewust bouwen?
- Sleutelthema's
- Uitvoering en samenwerking

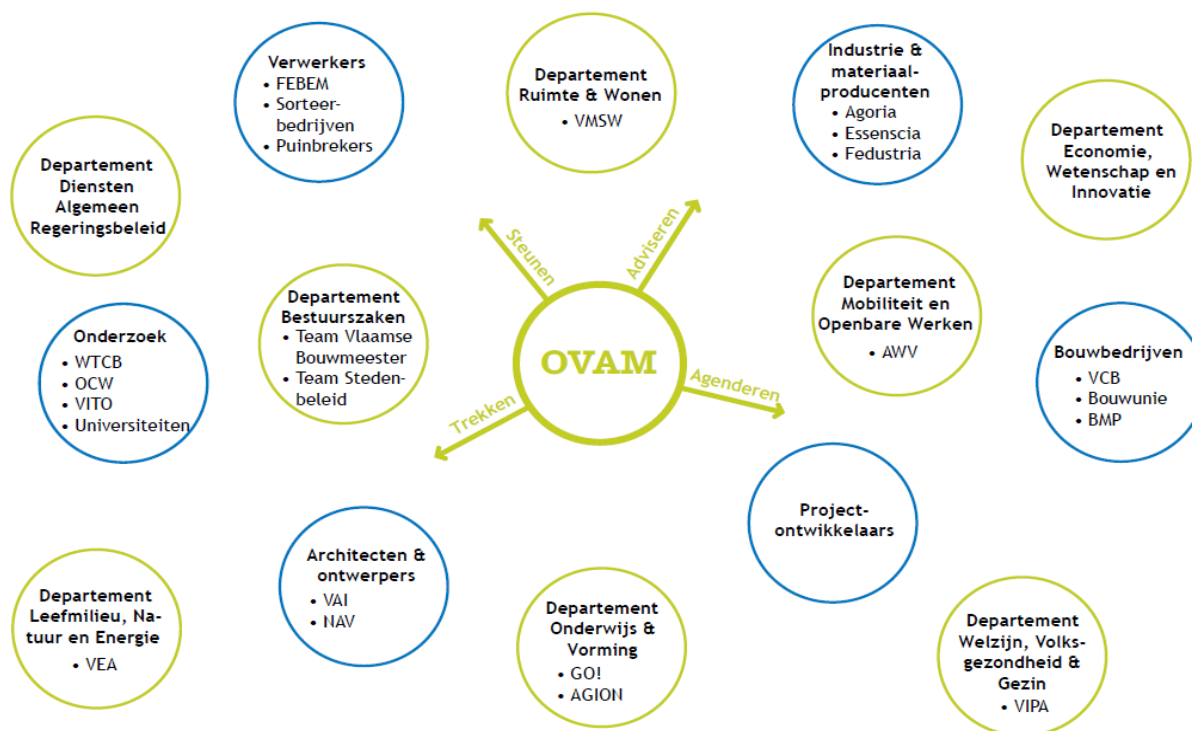

Signalen uit de uitvoering en samenwerking

- Vooruitgang vooral kwantitatief, vooral bij steenachtige fractie:
 - Uitdiepen naar kwalitatieve verbetering is nodig
 - Praktische oplossingen uitwerken voor andere sloopfracties
 - Inzetten op selectief slopen
- Belangrijke wissels nemen op de toekomst
 - Meten van de impact van materialen in de levenscyclus
 - Anders bouwen: aanpasbaar en in systemen
- Hou het betaalbaar
- Kader voor samenwerking
 - Actieprogramma per twee jaar: eerste 2014-2016

Context: veranderende verwachting en rol van de overheid

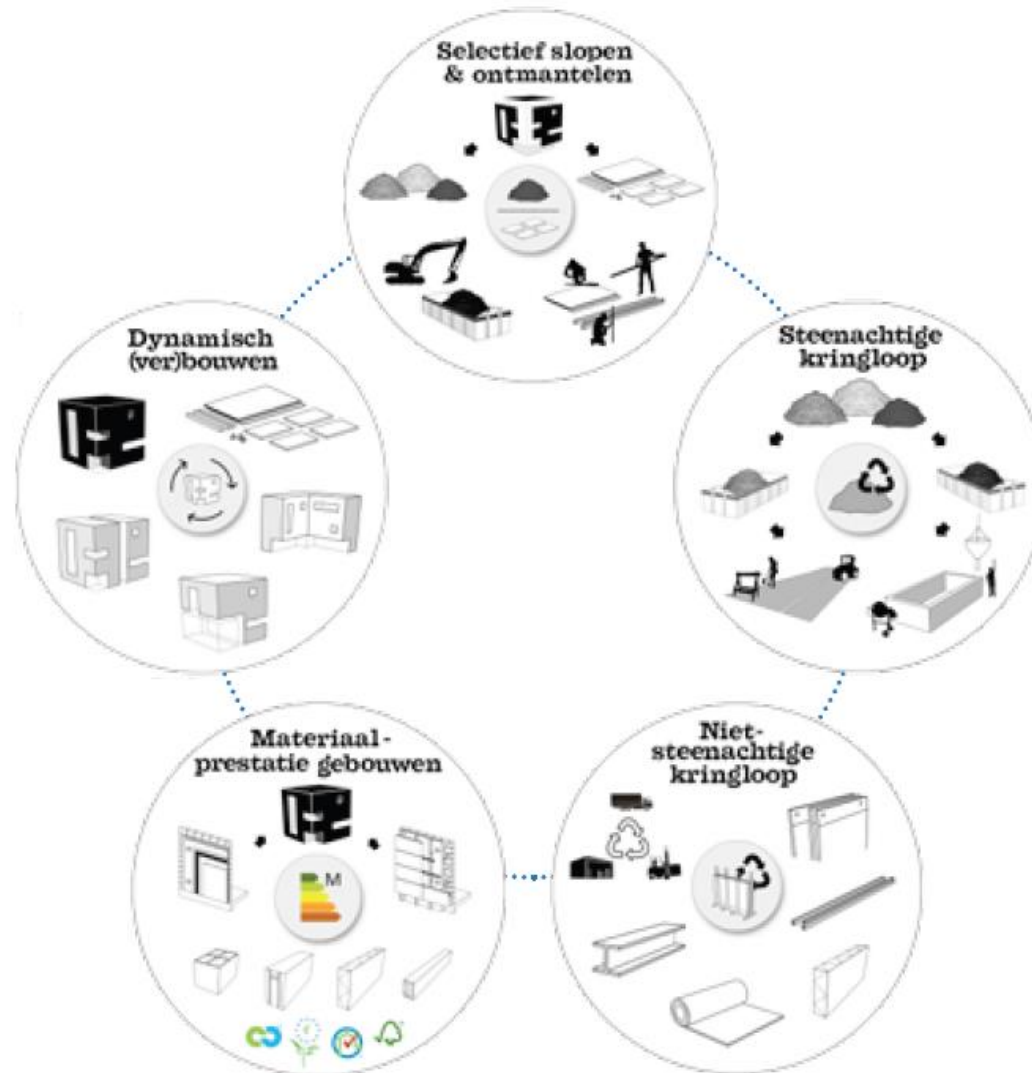
- Van uitvoeringsplan naar beleidsprogramma
- Rol OVAM/overheid: trekken, adviseren en steun verlenen, agenderen en informeren, binnen groot landschap van actoren

Ambities voor 2020

- Selectief slopen is gangbare praktijk, die evolueert naar ontmanteling
- Het juiste granulaat op de juiste plaats: we valoriseren steenachtig puin maximaal en duurzaam, en benutten gerecycleerde granulaten optimaal
- Urban mining geeft waarde aan afvalstromen, door optimale toepassing voor de niet-steenachtige fracties
- We brengen materiaalprestaties in rekening in de afweging van duurzaamheid van gebouwen
- Ontwerp en ontwikkeling biedt meer mogelijkheden voor aanpassingen van gebouwen in de tijd

5 thema's als kapstokken

Selectief slopen & ontmantelen

Selectief slopen en ontmantelen vandaag

- Sloopinventaris in voege
- Modelbestek beschikbaar

Selectief slopen en ontmantelen

■ Tegen 2020

- Gangbare praktijk
- Opvolging van sloopafvalstoffen in keten
- Basis voor kringlopen met optimale toepassing

■ Op langere termijn

- Minder slopen, vrijwel enkel ontmantelen

Selectief slopen en ontmantelen: werkvelden

■ Ontwikkeling beleidskader

- Uitbreiding naar meer gebouwtypes en wegen
- Koppeling met stedenbouwkundige vergunning

■ Selectief slopen als standaard

- Moeilijke werven
- Geolied proces met afstemming sorteren en breken

■ Gevaarlijke afvalstoffen elimineren

- Verklaring selectieve sloop verfijnen
- Sloopopvolging

■ Bouwheren sensibiliseren

- Voorbeeldprojecten en informatie

Steenachtige kringloop

Kringlopen steenachtige materialen vandaag

- Hoog recyclagepercentage, vooral in funderingen
- Vervanging primaire delfstoffen zoals zand en grind

Kringlopen steenachtige materialen sluiten

■ Tegen 2020

- Maximale valorisatie van gerecycleerde granulaten
- Juiste granulaat op juiste plaats in gebouwen en wegen
- Teer, asbest, ... uit de gerecycleerde granulaten

■ Op langere termijn

- Alle materialen in gesloten kringlopen
- Gevaarlijke afvalstoffen definitief uit de keten verwijderd

Kringlopen steenachtige materialen sluiten: werkvelden

■ Kwaliteitsvolle gerecycleerde granulaten

- Eliminatie gevaarlijke en storende fracties
- Productie en beheer aanscherpen

■ Vertrouwen van de markt winnen

- Beheersysteem met eenheidsreglement uitdiepen
- Risicoprofielen en sloopopvolging

■ Optimale toepassing

- Informatie gebruiksdatabank
- Normen en standaardbestekken

■ Afzet stimuleren

- Sorteert en breekzanden
- Kader voor materialen uit 'andere' sectoren

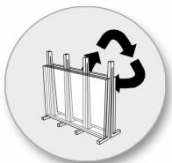

niet-steenachtige kringloop

Kringlopen niet-steenachtige materialen vandaag

- Helpt gerecycleerd, vooral snij- en productieafval
- Gebruik in productie van nieuwe materialen

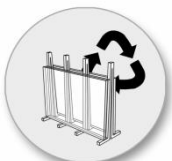
Kringlopen niet-steenachtige materialen sluiten

■ Tegen 2020

- Niet- steenachtige stromen in gesloten kringlopen
- Urban mining als basis voor hoogwaardige toepassingen

■ Op langere termijn

- Volledige inzet van materialen, zonder reststromen
- Vlot terug te winnen uit aangepaste gebouw(element)en

Sluiten kringlopen niet-steenachtige materiaal: werkvelden

■ Materialen uit sloop beter inzetten

- Ketensamenwerking voor gesloten kringlopen stimuleren
- Ontginnen van 'oude' stortplaatsen

■ Optimale inzet van materialen

- Nieuwe scheidings- en verwerkings technieken aanmoedigen
- Bestekken bekijken

■ Anders ontwerpen

- Ontmanteling meenemen bij ontwerpen

Materiaal- prestatie gebouwen

Materiaalprestaties meten en verbeteren vandaag

- Expertmodel ontwikkeld, beperkt afgeronde berekeningen
- Integratie in duurzaamheidsmetingen in ontwikkeling

Materiaalprestaties meten en verbeteren

■ Tegen 2020

- Beleidskader voor materiaalprestatiemetingen
- Gebruiksaanpak voor ontwerpers en architecten beschikbaar
- Richtinggevend M-peil ontwikkeld

■ Op langere termijn

- Modulaire elementen met aangetoond minimale milieu-impact

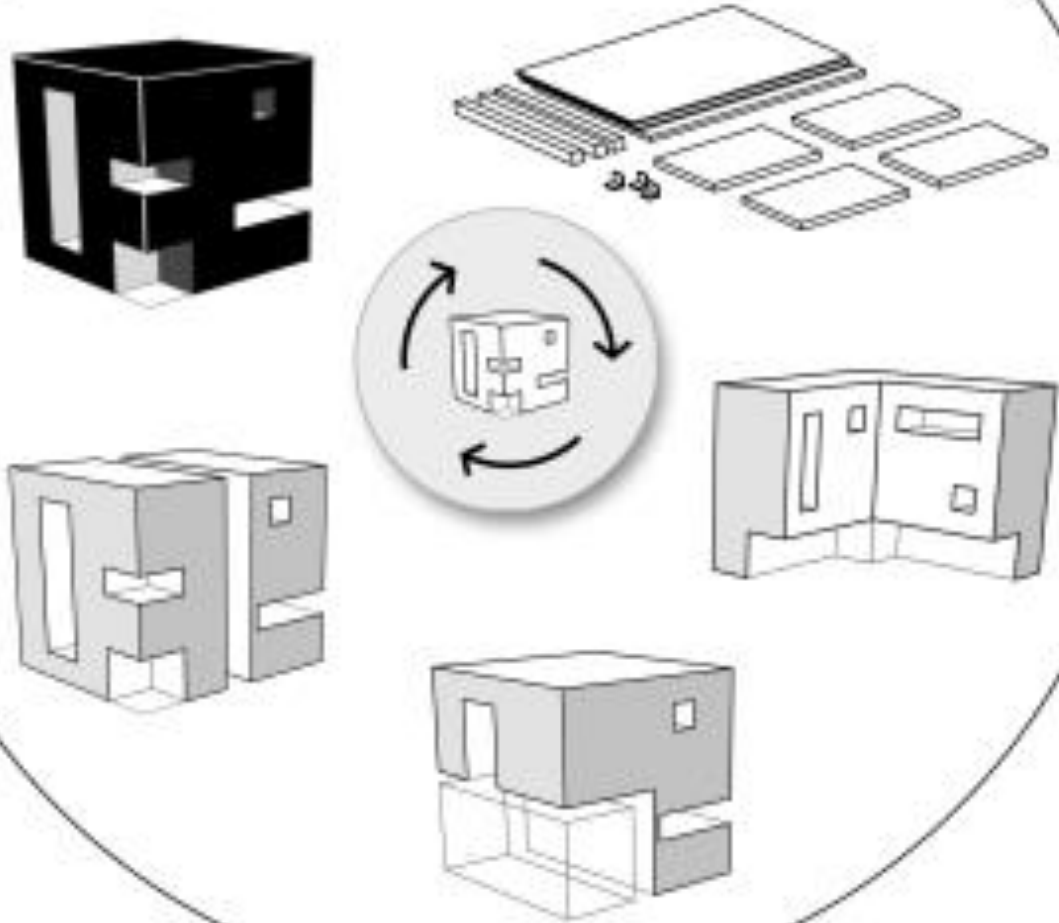

Materiaalprestaties meten en verbeteren: werkvelden

- M-peil ontwikkelen en integreren
 - Ontwikkeling en benchmarking
 - Inventaris patrimonium
- Methodologie verfijnen en verankeren
 - Actualiseren en integreren van de methode
 - Relatie leggen met aanpasbaarheid van elementen
- Werkbaar instrument
 - Van generieke naar specifieke instrumenten
 - Opleiding en verspreiding
 - Link met eco-design benadrukken

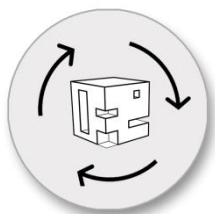
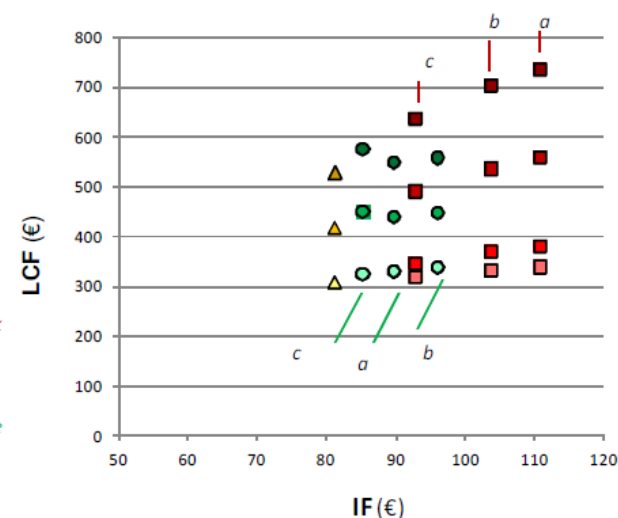
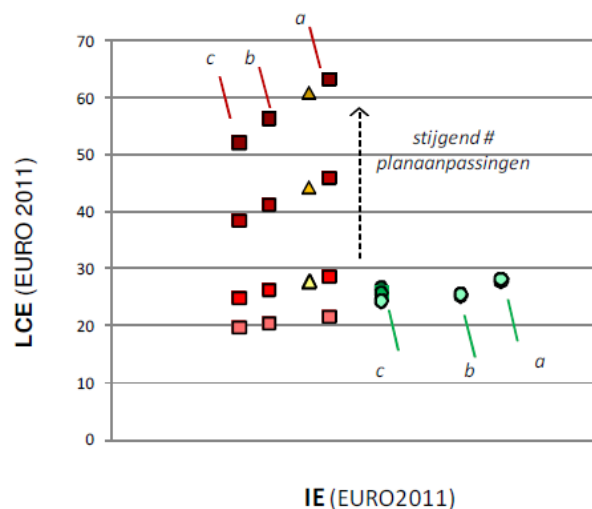
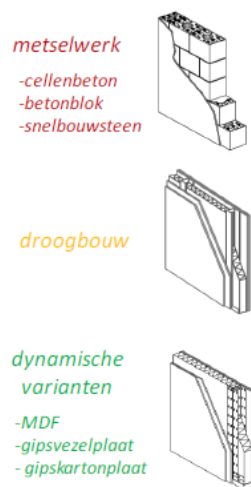

Dynamisch (ver)bouwen

Dynamisch (ver)bouwen vandaag

- Eerste stappen gezet, oa met studie 'Gandhiwijk' Mechelen
- Ook initiatieven bij andere overheden

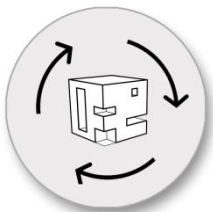
Dynamisch (ver)bouwen

■ Tegen 2020

- Ontwerp houdt (meer) rekening met aanpasbaarheid en hergebruik van materialen
- Nieuwe impuls technologische ontwikkelingen dynamisch bouwen

■ Op langere termijn

- Aanpasbare gebouwen zijn de standaard
- Recuperatie van bouwmaterialen wordt bij het ontwerp en tijdens bouwfase meegenomen

Dynamisch (ver)bouwen

■ Beleidskader ontwikkelen

- Hoe projecten evalueren op aanpasbaarheid?
- Evaluatie van het patrimonium
- Informeren en engageren

■ Technologische en organisatorische systeeminnovatie

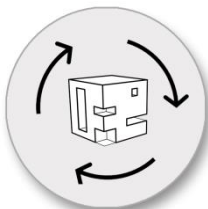
- Investeren in onderzoek
- Ruimte creëren voor proef- en demonstratieprojecten

■ Dynamisch bouwen ten dienste van het ruimere beleid

- Meedenken, meewerken

■ Herontwikkeling van blackfields en brownfields

- Ruimte creëren voor pilootprojecten

Uitvoering in overleg

■ 5 thematische werkgroepen

- Trekker aanduiden
- 2-jaarlijks programma, rolverdeling
- Concrete uitgewerkte stappen met afgesproken indicatoren voor opvolging en evaluatie

■ Stuurgroep

- Trekkers van de werkgroepen
- Belanghebbenden in meerdere werkgroepen
- Stemt programma's van de werkgroepen af

Overzicht van de werkvelden 2014-2020

Selectief slopen en ontmantelen

Werkveld 1. Verdere ontwikkeling van selectief slopen in het Vlaamse beleidskader

Werkveld 2. Selectief slopen tot de standaard maken

Werkveld 3. Gevaarlijke materialen en verontreinigingen elimineren uit de keten

Werkveld 4. Bouwheren stimuleren en sensibiliseren

De kringloop van steenachtige materialen verder sluiten

Werkveld 1. Kwaliteitsvolle gerecycleerde granulaten produceren met de juiste milieuhygiënische én bouwtechnische eigenschappen

Werkveld 2. Het vertrouwen van de markt in gerecycleerde granulaten vergroten

Werkveld 3. Optimale toepassingen voor gerecycleerde granulaten ontwikkelen

Werkveld 4. De afzet van specifieke soorten gerecycleerde granulaten stimuleren

De kringloop van niet-steenachtige materialen verder sluiten

Werkveld 1. De kringlopen van belangrijke materialen die vrijkomen bij de afbraak van gebouwen optimaliseren of sluiten

Werkveld 2. Gerecycleerde materialen uit niet-steenachtig bouw- en sloopafval verwerken en optimaal inzetten

Werkveld 3. Materialen anders ontwerpen om de afstemming binnen de keten te stimuleren

Materiaalprestaties van gebouwen meten en verbeteren

Werkveld 1. Een M-peil ontwikkelen en integreren in het bestaande duurzaamheidsinstrumentarium

Werkveld 2. De bestaande methodologie verder verfijnen en internationaal verankeren

Werkveld 3. Werkbare tools ontwikkelen en promoten

Dynamisch (ver)bouwen

Werkveld 1. Het denk- en beleidskader rond dynamisch (ver)bouwen verder ontwikkelen

Werkveld 2. Technologische en organisatorische systeeminnovatie

Werkveld 3. Dynamisch bouwen inzetten ten dienste van het ruimere beleid

Werkveld 4. Herontwikkeling van blackfields en brownfields

Actieprogramma

- Per twee jaar overzicht geplande inspanningen 2014-2016
 - Met sector als trekker
 - Sloopopvolging en proeftuinen selectief slopen
 - Demoprojecten hoogwaardige toepassing gerecycleerde granulaten
 - Ervaringsplatform niet-steenachtige materialen
 - Gebruikstool MMG
 - Proeftuin dynamische bouwoplossingen
 - Aansturing door overheid
 - Koppeling sloopinventaris aan omgevingsvergunning
 - Granulaten van buiten bouwsector bij tweede leven
 - Inzet economische instrumenten sluiten niet-steenachtige kringlopen
 - Ontwikkeling M-peil
 - Referentiekader dynamisch bouwen

Dank voor uw aandacht
Zijn er nog vragen?

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

www.ovam.be
info@ovam.be

T: 015 284 284
F: 015 203 275

Openbare Vlaamse
Afvalstoffenmaatschappij
Stationsstraat 110
B-2800 Mechelen